

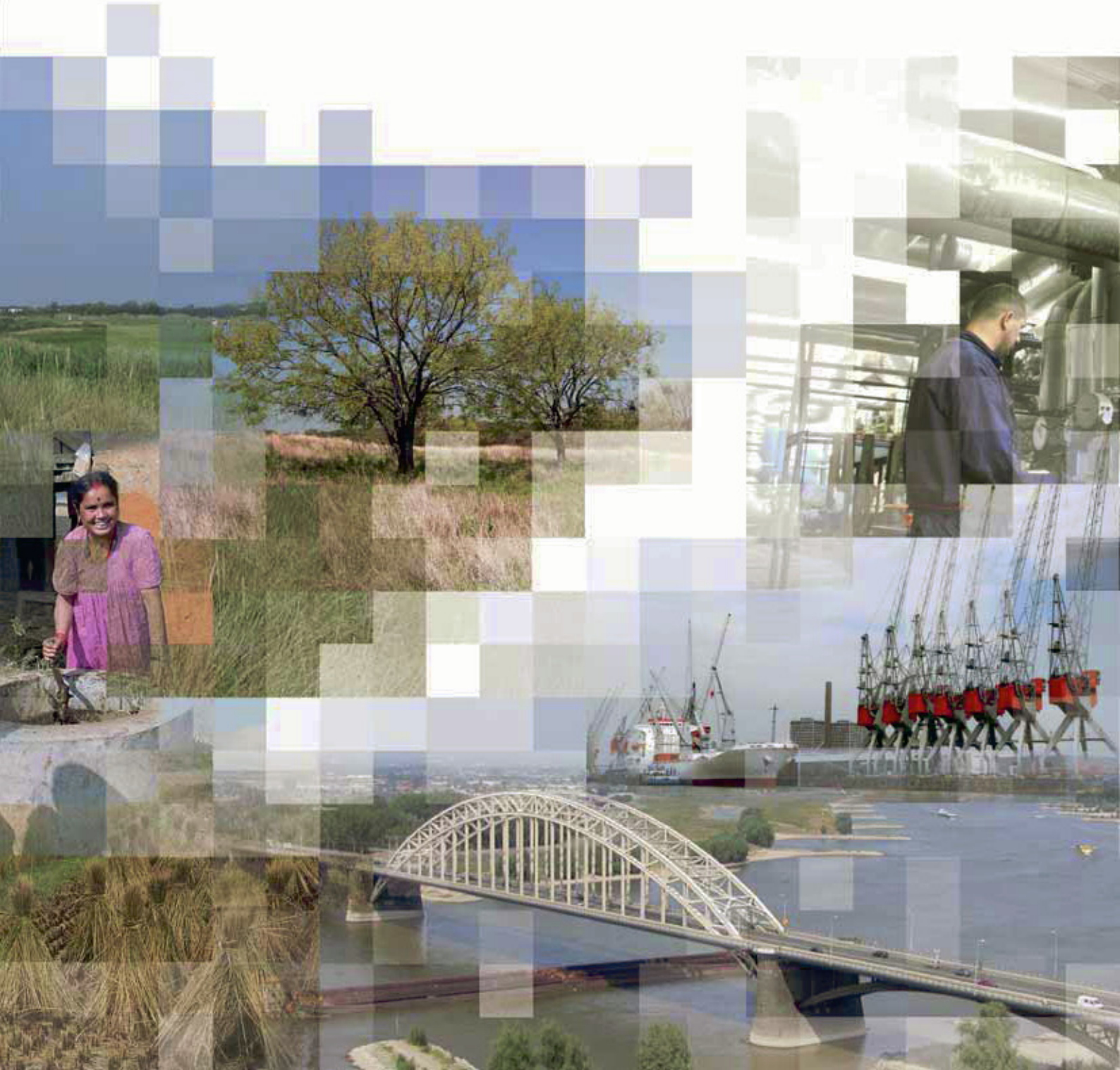

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oprichting fokzeugenhouderij Hoevarko B.V., gemeente Oirschot

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

4 juli 2012 / rapportnummer 2082-65

1. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop

Hoelvarko BV is voornemens een varkensbedrijf aan de Langereijt 37 te Oostelbeers te beginnen. Eerder is voor de locatie een milieuvergunning verleend voor het houden van 250 scharrelvarkens en 3 paarden. In de nieuwe situatie:

- worden nieuwe stallen gerealiseerd voor 4.538 zeugen, 16.896 gespeende biggen, 1.056 opfokzeugen en 6 dekberen;
- wordt een mestbe- en verwerkingsinstallatie opgericht.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oirschot, een vergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor de activiteit milieu aangevraagd. Tevens dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden voor de realisatie van dit project. Voor de besluitvorming over de aanvraag van de vergunning en de bestemmingsplanwijziging wordt de gecombineerde plan-/besluit-m.e.r.-procedure doorlopen.

Het MER is overzichtelijk en voorzien van veel verduidelijkende tabellen en figuren. De Commissie¹ signaleerde (mede naar aanleiding van de zienswijzen) echter bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming.

De initiatiefnemer heeft daarop extra informatie aangeleverd over:

- de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt;
- de beschrijving van de referentiesituatie en de alternatieven;
- de haalbaarheid van de uitreedsnelheid van de ventilatielucht;
- de werking van het (innovatieve) stalsysteem in de biggenafdelingen;
- het proces van de mestbe- en verwerking;
- de actualiteit van het geurbronnenbestand en de relatie met het nieuwe geurbeleid van de gemeente;
- de wijze waarop saldering van de stikstofdepositie als mitigerende maatregel wordt ingezet;
- de mogelijke effecten op de ecologische verbindingzone Beerzeloop.

Hoewel de aanvulling extra informatie op bovengenoemde onderdelen bevat is de Commissie van oordeel dat in het MER en de aanvulling samen nog altijd **essentiële informatie ontbreekt** om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming.

Uit de informatie in het MER en de aanvulling daarop blijkt nog onvoldoende of de te installeren ventilatiecapaciteit voldoende is om de tegendruk in het systeem te overwinnen en daarmee de werking van de luchtwassers voldoende te garanderen. Uit de aanvulling is ook nog niet duidelijk wat de maximale dierbezetting is die de bestemmingsplanwijziging mogelijk maakt en tot welke effecten dit maximaal kan leiden.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming de ontbrekende informatie alsnog te verschaffen en deze te betrekken bij de te nemen besluiten.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Wijziging van het bestemmingsplan

Het MER

Voor de realisatie van het voornemen is een vergroting van het bouwvlak nodig, waarvoor het bestemmingsplan gewijzigd zal worden. Uit het MER is niet te herleiden wat de benodigde extra oppervlakte is. In het MER dienen de effecten te worden beschreven van de maximale mogelijkheden die het plan biedt. Omdat niet duidelijk is wat de grootte is van het toekomstige bouwvlak, ontbreekt tevens inzicht in het maximale aantal te houden dieren. Ook is onduidelijk of voorzieningen zoals het retentiebekken en de erfbeplanting binnen het bouwvlak liggen.

De Aanvulling

In de aanvulling op het MER is met duidelijke tekeningen aangegeven welke voorzieningen binnen en welke nog buiten het bouwblok gesitueerd worden. Niet duidelijk blijkt uit de aanvulling of deze voorzieningen verplicht binnen het bouwblok dienen te vallen of dat het bestemmingsplan de ruimte biedt deze (deels) buiten het bouwblok te situeren. Daarmee is dus de maximale dierbezetting met daaraan gekoppelde milieueffecten mogelijk nog niet correct beschreven.

De Commissie adviseert alsnog duidelijk inzicht te geven in de maximaal mogelijke dierbezetting door de beoogde bestemmingsplanherziening en de effecten daarvan.

2.2 Referentiesituatie en alternatieven

Het MER

Voor de referentiesituatie wordt uitgegaan van de verleende milieuvergunning voor 250 scharrelvarkens en 3 paarden. Uit het MER blijkt niet of de paardenstallen ook werkelijk zijn gerealiseerd. Indien deze niet zijn gerealiseerd is de gekozen referentiesituatie niet correct, omdat daarin uitgegaan dient te worden van de huidige feitelijke situatie (en autonome ontwikkeling) in plaats van de vergunde situatie. Daarmee zouden de effecten van de alternatieven ten opzichte van de referentiesituatie worden onderschat.

In de alternatieven wordt uitgegaan van afdelingen voor guste zeugen met een bezetting van 128 dieren elk. Uit de milieutekeningen blijkt dat de afdelingen plaats bieden aan maximaal 237 zeugen elk. Voor de emissiebepalingen dient uitgegaan te worden van het aantal dier-

plaatsen en niet van de dierbezetting. Hierdoor zijn de berekende (maximale) emissies in het MER onderschat.

De aanvulling

In de aanvulling op het MER zijn de juiste dieraantallen verwerkt in zowel de referentiesituatie als voor de alternatieven. De alternatievenvergelijking is hierop aangepast. Daaruit blijkt dat er bij alle alternatieven een toename van emissies is voor ammoniak, geur en fijn stof.

2.3 De uittreedsnelheid van de ventilatielucht

Het MER

In het MER wordt voor de uitgaande lucht bij maximale ventilatie met luchtsnelheden tot 12 m/s gerekend. Deze uittreedsnelheid is erg hoog. Het MER geeft onvoldoende inzicht in de haalbaarheid van deze luchtsnelheden. Een onderbouwing met weerstandsberekeningen, waaruit blijkt dat de gehanteerde luchtsnelheden mogelijk zijn, ontbreekt. Verder wordt er met zeer brede filters gewerkt (24 m.) Niet duidelijk is of een dergelijk breed filterpakket voldoende de werking van de luchtwassers garandeert. Hierdoor zijn de berekeningen van de emissies niet verifieerbaar.

De aanvulling

In de aanvulling wordt aangegeven dat er gewerkt gaat worden met een regelbare klep op de uitstroomopening van de luchtwassers. Deze zal er voor zorgen dat er een constante uittreedsnelheid van 4 m/s is. Er ontbreekt nog een duidelijke onderbouwing van de te overwinnen tegendruk in het systeem. Daardoor is niet controleerbaar of de te installeren ventilatiecapaciteit voldoende is om de werking van de luchtwassers te garanderen.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming te onderbouwen dat de ventilatiecapaciteit voldoende is om de werking van de luchtwassers te garanderen.

2.4 Innovatief stalsysteem condensstal

Het MER

Uit het MER blijkt dat voor de afdelingen met gespeende biggen gebruik gemaakt gaat worden van een, door de initiatiefnemer, zelf ontworpen huisvestingssysteem. Dit huisvestingssysteem kent geen erkenning in de Regeling ammoniak en veehouderij. Omdat de werking van het huisvestingssysteem niet gegarandeerd is en niet afgeleid kan worden wat de werkelijke emissies zijn, is niet verifieerbaar of de aan de luchtwasser gekoppelde emissiefactor voor dit systeem gehanteerd mag worden. Hierdoor is niet duidelijk of berekende emissies en immisies correct zijn.

De aanvulling

Uit de aanvulling blijkt dat in geen van de alternatieven nog gebruik gemaakt wordt van het genoemde stalsysteem. Er is gekozen voor een erkend systeem en de effecten daarvan zijn in de alternatievenvergelijking verwerkt.

2.5 Mestbe- en verwerking

Het MER

Onderdeel van het voornemen is de oprichting van een mestbe- en verwerkingsinstallatie. De beschrijving van deze installatie in het MER schiet op een aantal onderdelen te kort:

- In het MER worden verschillende hoeveelheden geproduceerde mest genoemd.
- Het spuiwater uit de luchtwassers wordt verwerkt in de mestbe- en verwerkingsinstallatie. Uit de schematische weergave van het proces blijkt niet of de installatie de totale hoeveelheid mest en spuiwater kan verwerken.
- Het is niet duidelijk of de gereinigde dunne fractie afgevoerd wordt of geloosd op oppervlaktewater.
- Voor de werking van het proces wordt gebruikt gemaakt van een aantal hulpstoffen. Niet duidelijk is hoe deze worden opgeslagen en of hieraan risico's verbonden zijn.

Door het ontbreken van deze informatie kan niet beoordeeld worden of de in het MER beschreven milieueffecten van de mestbe- en verwerkingsinstallatie correct zijn.

De aanvulling

In de aanvulling op het MER is een duidelijke beschrijving van het proces van mestbe- en verwerking opgenomen waaruit blijkt hoe de verschillende stappen in het proces functioneren en over welke hoeveelheden mest, spuiwater en (eind)producten het gaat. Daarmee is de effectbeoordeling in het MER voldoende onderbouwd.

2.6 (Cumulatieve) Geurbelasting

Het MER

Volgens het MER is voor de bepaling van de geurbronnen in de omgeving van het initiatief een bestand daterend uit 2007 gebruikt. Onduidelijk is of zich sindsdien in de omgeving ontwikkelingen hebben voorgedaan die relevant zijn voor de geursituatie. Hiermee is niet duidelijk of de achtergrondconcentratie correct is bepaald en of de gevolgen van het initiatief juist zijn beoordeeld.

In het MER wordt verwezen naar het aanhoudingsbesluit (d.d. 30 juni 2011) op basis van de Wet geurhinder en veehouderij. Niet duidelijk is wat de consequenties van dit besluit en van de te verwachten aanpassing van de gemeentelijke geurverordening zijn voor het initiatief. Verder ontbreekt in het MER de toetsing van de mestbe- en verwerkingsinstallatie aan de Nederlandse emissierichtlijn (Ner).

De aanvulling

In de aanvulling is gebruikt gemaakt van een actueel bronnenbestand en op basis daarvan zijn de cumulatieve effecten in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat als gevolg van het voornemen het leefklimaat in de omgeving verslechtert. Tevens zijn de uitkomsten van de geurberoe-ningen getoetst aan het nieuwe geurbeleid van de gemeente Oirschot. Ook zijn de emissies van de mestbe- en verwerking getoetst aan de Ner. Hiermee is de geurbelasting van het voornemen voldoende in beeld gebracht.

2.7 Saldering stikstofdepositie

Het MER

Uit de in het MER opgenomen Passende beoordeling blijkt dat aantasting van natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Kempenland-West en Kampina & Oisterwijkse Venen als gevolg van het voornemen niet zijn uit te sluiten. Er wordt voorgesteld de gevolgen van stikstofdepositie te mitigeren door gebruik te maken van de stikstofdepositiebank, onderdeel van de Provinciale verordening stikstof en Natura 2000 van de provincie Noord-Brabant.

Deze verordening heeft als doel de stikstofdepositie vanuit de veehouderijen op Natura 2000-gebieden in de provincie te verminderen, door uit te gaan van strenge emissie-eisen (BBT++) en saldering door middel van een depositiebank. Het MER geeft geen inzicht in de wijze waarop de saldering in de depositiebank tot stand komt en wat dit betekent voor specifieke locaties van habitattypen binnen een Natura 2000-gebied.² Als negatieve effecten op specifieke locaties aan de orde kunnen zijn, dient in het MER aangegeven te worden hoe deze voorkomen kunnen worden.

De aanvulling

In de aanvulling is de systematiek van salderen via de depositiebank duidelijk beschreven. Uit de Passende beoordeling blijkt dat significant negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten en daarom als mitigerende maatregel een beroep gedaan zal worden op de depositiebank. In de aanvulling wordt verder geconstateerd dat nog niet duidelijk is of er voldoende ammoniak in de depositiebank aanwezig zal zijn bij de aanvraag van de Nb-wet vergunning.

2.8 Effecten op ecologische verbinding de Beerzeloop

Het MER

De inrichting ligt direct langs de ecologische verbindingzone de Beerzeloop. Uit het MER kan afgeleid worden dat het afstromend water van bebouwing en verharding plaats vindt naar de Beerzeloop. Welke mogelijke effecten dit heeft op de ecologische verbindingzone is echter niet beschreven. Deze informatie is essentieel voor de besluitvorming, in verband met mogelijk benodigde mitigerende of compenserende maatregelen.

De aanvulling

In de aanvulling is aangegeven dat er binnen de grens van de inrichting een permanente infiltratievoorziening aangelegd wordt samen met een infiltratieweide. Deze zullen het overgrote deel van het afstromend water kunnen opvangen. Hiermee is voldoende inzichtelijk hoe de ecologische verbindingzone beschermd wordt.

² Het kan voorkomen dat op één locatie waar het habitatype binnen het Natura 2000-gebied voorkomt een toename plaatsvindt, terwijl de depositie op het habitatype gemiddeld gelijk blijft of zelfs afneemt. Omdat de kwaliteit van het habitatype per locatie verschillend kan zijn, kan die toename gevolgen hebben voor het realiseren van een instandhoudingsdoelstelling.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Hoevarko B.V.

Bevoegd gezag: het college van burgemeester en wethouders van Oirschot

Besluit: op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, onderdeel milieu

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: oprichten van een fokzeugenhouderij

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Oirschot's Weekjournaal d.d. 16 april 2008

advies aanvraag: 9 april 2008

ter inzage legging: 16 april tot en met 28 mei 2008

richtlijnenadvies uitgebracht: 19 juni 2008

inhoudseisen vastgesteld: 10 juli 2008

kennisgeving MER in Oirschots Weekjournaal van 25 januari 2012

ter inzage legging MER: 26 januari t/m 8 maart 2012

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 11 januari 2012

aanvulling op het MER ontvangen: 21 mei 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 4 juli 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

Ing. G.J.H. Elbertsen (secretaris)

Ing. H.J.M. Hendriks

Ir. N.G. Ketting (voorzitter)

Ing. M.M.J. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies

dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- (2082-23) Milieueffectrapport deel 1 (september 2011)
- (2082-24) Milieueffectrapport deel 2 (september 2011)
- (2082-25) Milieueffectrapport deel 3 (september 2011)
- (2082-26) Erratum Milieueffectrapport (december 2011)
- (2082-49) Aanvulling op het Milieueffectrapport (mei 2012)
- (2082-50) kaartbijlagen Wm, voorkeursalternatief (15 april 2011)

De Commissie heeft kennis genomen van 3 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 15 maart 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Oprichting
fokzeugenhouderij Hoevarko B.V., gemeente Oirschot en
de aanvulling daarop

ISBN: 978-90-421-3485-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

